

OVER DE ECONOMISCHE NEERGANG IN DE PAARDENSECTOR 'EEN NEGATIEF TOTAALBEELD IS ONTERECHT'

De kredietcrisis. Er wordt veel over geschreven en gepraat. De handel in paarden zou zijn ingestort, paardenmarkten blijven leeg. Sponsors zouden minder investeren, waardoor talloze concoursen van de agenda zouden verdwijnen. Ook zouden paardenbezitters massaal op zoek gaan naar goedkopere pensionstallingen. Is het inderdaad zo dramatisch of lijkt het vooral heel erg omdat er zoveel over wordt gepraat?

'Dit jaar gaat geld kosten', bevestigt Egbert Schep die zich vooral richt op het scouten en opleiden van paarden. 'De export – en daar moeten we het als producerend land toch van hebben – is momenteel minimaal. Vorig jaar voelden we dat al een beetje met de dure euro, maar nu is de handel nog verder teruggelopen.' Hoewel de

euro de laatste maanden wel wat goedkoper is geweest, merkt Schep dat de investeerders in de Verenigde Staten voorzichtig blijven. 'Neem het concours in Palm Beach, waar op het gebied van de handel altijd veel gebeurt. Daar zijn dertig procent minder deelnemers. Dat betekent dat er in plaats van zesduizend, vierduizend paarden lopen.' Zelf bezocht hij het

concours wel, al bekent hij beduidend minder paarden te hebben gekocht dan normaal. 'Maar ik probeer alles toch een beetje draaiende te houden, al zal dit een jaar van overleven worden.'

De mensen met een toppaard op stal kunnen zich gelukkig blijven prijzen, aldus Schep. 'Het topje van de markt zal altijd blijven bestaan. Ik maak me veel meer zorgen om de grote groep 'gewone' paarden. Die handel ligt nagenoeg stil. Als je bedenkt dat er bij het KWPN vorig jaar zestien- tot zeventienduizend dekkingen werden geregistreerd, dan weet je ongeveer hoeveel veulentjes er dit jaar worden geboren. Daarvan zullen er maar een paar echt topkwaliteit hebben, maar die moeten worden opgeleid en ook dat moet betaald worden. Dan blijft er nog die enorme groep 'gewone' paarden over waar geen markt voor is. Ook niet in het buitenland. Vroeger kon je nog wel eens wat verkopen in Italië of Zwitserland, maar die landen zijn ook gaan fokken en produceren zelf fijne, nette paarden, waar ze eerst hun eigen markt mee bedienen.' Schep houdt zijn hart vast als hij denkt aan de enorme 'paardenberg' die er komend jaar ongetwijfeld zal ontstaan.

WINSTMARGES

John Kraakman, voorzitter van de FNRS, ziet het allemaal wat minder somber in, maar erkent dat Schep momenteel in een moeilijke tak van de sector zit. 'De deelgebieden van de paardenwereld waar in het verleden grote winstmarges zijn behaald, hebben het zwaar, maar bij de manegebedrijven en pensionstallen wordt de crisis nog niet zo gevoeld', weet Kraakman. 'Het aantal manegelessen per week stijgt nog altijd en ook de inschrijvingen voor ruiterkampen loopt gewoon door. Het Centraal Plan Bureau (CPB) berekende een daling van de economische groei, maar daarmee is de welvaart niet meteen aangetast. Paardrijden lijkt een privilege wat mensen zich verworven hebben en zich niet zo snel laten afnemen. Wel zullen maneges merken dat er in de kantlijn, zoals in de kantine, wat minder geld zal worden uitgegeven.' Naast de ruiterkampen blijven ook georganiseerde ritten in trek. Dressuurruiter Sander Marijnissen kan dit onderstrepen. Ook op zijn dressuur- en pensionstal in Wijde-wormer wordt de crisis nog niet zo gevoeld. 'Wij staan nog altijd helemaal vol', vertelt Marijnissen, die zo'n zestig pensionklanten heeft. 'Het voordeel is wel dat wij veel faciliteiten hebben. Twee overdekte rijbanen, twee indoor longeer/loslooppistes, buiten ligt een eb- en vloedbodemp, een galopperbaan, diverse weides....

DE ZORGEN GAAN UIT NAAR DE GROTE GROEP 'GEWONE' PAARDEN, DIE HANDEL LIGT NAGENOEG STIL.

De pensionklanten waarderen dit enorm. Kun je dit niet bieden, dan heb je wel het risico dat de paardeneigenaar op zoek gaat naar een goedkopere stal voor zijn viervoeter.' Die goedkopere stallen zijn vaak te vinden bij boeren, die ermee zijn gestopt en de vrijgekomen stallen hebben omgevormd tot paardenboxen, weet de Noord-Hollander. 'Daar is natuurlijk niets op tegen, maar ik vraag mij oprecht af of – wanneer de bedragen al te laag zijn – het paardenwelzijn niet in het gedrang komt. Wij bieden de klanten kwaliteit. Bij ons vind je geen meter prikkeldraad op het terrein en de paarden krijgen een goede kwaliteit hooi en brok.'

Ook de lessen bij Marijnissen staan nog altijd volgeboekt. 'Je merkt wel dat mijn successen in de sport ook een positief effect hebben op de bezetting van de lessen.'

Kraakman: 'Alleen wanneer een manege een concours organiseert waarvoor sponsoring is vereist, zie je dat er soms wordt besloten een jaartje over te slaan of het concours van de agenda te halen. Logisch ook. Als het sponsorend bedrijf zelf als gevolg van de crisis de hand op de knip moet houden en wellicht personeel moet laten afvloeien, dan kun je de sponsoring van een sportwedstrijd niet verantwoorden.'

AANGEPASTE KALENDER

Ook Paul Bruger van BCM, de grootste concoursorganisator van het land, steekt zijn hand niet het vuur voor de continuïteit van zijn sportevenementen. 'Wij merken al een paar jaar dat het minder wordt', vertelt Bruger. 'Doordat BCM niet alleen concoursen organiseert, maar ook veel paardgerelateerde (vak)bladen uitgeeft, kunnen we onze eigen evenementen makkelijker in de kijker

STANDHOUDERS ZOEKEN ACTIEVER NAAR DE KLANT, MAAR DE SPONSOREN HOUDEN MEER HUN HAND OP DE KNIP.

zetten. Maar daarmee ben je niet uit de kosten. Als de verliezen te groot worden of het organiseren van een bepaald concours wordt te risicovol, dan kunnen we zomaar besluiten een jaar over te slaan.' Deze berichten lijken tegenstrijdig, want onlangs kondigde BCM de geboorte aan van een nieuw evenement; de Hoefslag Horse Expo, dat van 8 tot en met 10 mei in de Brabant-hallen in 's-Hertogenbosch plaatsvindt. 'Een internationaal concours zou ik nu niet meer zo snel beginnen', beaamt Bruger. 'Maar de doelgroep van de Hoefslag Horse Expo is de recreatieruiter. Die groep is in ons land heel groot en er wordt relatief weinig voor gedaan. Bovendien heb ik nu geen kosten voor het zetten van stallingen, prijzengeld voor de ruiters en het neerleggen van een peperdure concoursbodem. We brengen wel nog sport in een 'light'-vorm door middel van clinics van onder anderen Anky van Grunsven. Toen we vorig jaar begonnen met de voorbereidingen van dit evenement, merkten we nog niet veel van de crisis. Van de kant van de standhouders merk je zelfs meer

interesse. Zij moeten in deze tijden ook actiever op zoek naar de klant. Al kan straks tijdens het evenement blijken dat mensen ter plekke minder spenderen.' Paul Bruger voorspelt dat er alleen maar meer concoursen in de toekomst de handdoek in de ring zullen gooien. 'Soms zie je dat een gemeente financiële steun verleent, maar anders krijgen ze het zwaar te verduren. En er zullen geen concoursen meer bijkomen.'

CREATIEVE INVULLING

Onlangs nog werd Indoor Meppel van de kalender gehaald en ook de Achterhoekse Paardendagen zijn ter ziele. 'Dat laatste vind ik overigens wel heel jammer. Dat was een uniek evenement', aldus Marijnissen, die denkt dat er meer springconcoursen dan dressuurwedstrijden van de kaart zullen verdwijnen. 'Daar zijn er gewoon veel meer van, misschien moeten ze de handen ineen slaan. Gelukkig merk ik er als ruiters niet veel van. Door mijn plaats in het A-kader rijd ik ook regelmatig in het buitenland en volgens mij blijven die hele grote concoursen wel doordraaien.'

De basiskosten voor het organiseren van een concours liggen hoog, want er zijn veel faciliteiten nodig. De kaartverkoop dekt maar een klein deel van de kosten, dus de organisatie is voor een groot deel afhankelijk van sponsors. Bruger: 'Daar moet je een heel jaar voor op je knieën liggen. Dat valt niet mee of je moet een heel uniek evenement organiseren. De sport komt telkens op hetzelfde neer. Aan JIM Maastricht hebben we nu een expo beeldende kunst gekoppeld en er een losse woonbeurs bij op poten gezet. Lifestyle, sfeer, het sociale is erg belangrijk op een paardensportevenement; daar kom je niet even om te kijken wie de wedstrijd wint om vervolgens voldaan (of niet) terug in de auto te stappen.'

PIEKEN EN DALEN

Paul Bruger verwacht dat de paardensport niet alleen staat. 'Ook andere sporten zullen het voelen. Sponsoring en marketing zullen op alle vlakken wat minder zijn komend jaar.' Ger Visser van Eurocommerce is naast directeur van het gelijknamige bedrijf en eigenaar van Stal Eurocommerce waar de broertjes Schröder rijden,

ook een belangrijk sponsor in de paardensport. 'De kredietcrisis wordt wel wat dramatischer gebracht dan het is', vindt Visser. 'De wereld is veranderd en het kapitalisme brengt nu eenmaal met zich mee dat je pieken en dalen hebt in de economie. Ik verwacht dat de concoursen pas in de tweede helft van 2009 en in 2010 iets van de malaise zullen voelen. Er bestaan vaak meerjarencontracten in de sponsoring en als die dit jaar afloopt, heb je pech. Hoewel ik nog niet zoveel van de crisis merk, worden wij ook wel wat kritischer als het om sponsoring gaat. Concreet wil dat zeggen dat wij 25% minder extern zullen sponsoren. De springstal blijft gewoon doordraaien zoals hij nu doet, maar namen we vroeger twee VIP-tafels op een concours, dan nemen we er nu maar één. Ook in de advertentiebudgetten zullen we snoeien. Nationale rubrieken die we steunen met honderd tot 250 euro hoeven niets te vrezen, maar daar waar we in het verleden duizend euro of meer

bijdroegen, kunnen ze erop rekenen dat het minder wordt. Dit zal vanaf komend indoorseizoen gevoeld worden', zo schat Visser in. 'Dit is niet dramatisch, maar het wordt wel minder.' Een economische crisis is natuurlijk niet nieuw, in het verleden zakte de economie al vaker in een dal. Echter, nu lijkt het allemaal veel erger. Schep: 'Vroeger leek het geruislozer te gaan.' Het zou te makkelijk zijn om alleen de media de schuld te geven van de enorme belangstelling voor de economische crisis. 'In de paardenwereld was men de realiteit ook wel een beetje uit het oog verloren', vindt Schep, die ruim 25 jaar ervaring heeft in de paardenhandel en als selecteur nauw betrokken is bij het Springpaarden Fonds Nederland (SFN). 'Iedereen denkt tegenwoordig maar dat zijn paard duizenden euro's waard is. Mensen kijken alleen maar naar de zeldzaam hoge bedragen die sommige veilingtoppers opbrengen en denken meteen dat ze voor hun eigen paard ook zoveel geld

kunnen krijgen. De voorstelling van een reële prijs voor een paard is zoek. Dit komt deels door het verdwijnen van de paardenmarkten. Vroeger wist je: ik heb een jaarling en die is tussen de zes- en achthonderd gulden waard. Nu betaal je voor zo'n zelfde jaarling duizenden euro's. Juist tijdens de invoering van de euro is de marktprijs ook gestegen, waardoor de prijs van een paard meer dan verdubbelde. Hiermee hebben wij ons ook wel iets uit de markt geprezen ten opzichte van het buitenland', weet Schep. Ook Sander Marijnissen ondervindt deze trend aan den lijve. 'Iedereen wilde alleen nog een paard dat zijn benen net zo hoog optilde als Salinero. Dat is niet reëel. Voor veel mensen is een gewoon, goed Nederlands rijpaard veel meer geschikt. Een paard dat netjes, L, M en eventueel Z loopt. Ik hoop dat – nu sommige mensen misschien iets minder te besteden hebben – het gewone Nederlandse rijpaard weer een beetje opgewaardeerd wordt.'

SOBERHEID

Paardenmensen staan erom bekend positieve denkers te zijn. Schep: 'Het is goed om naar het mooie te kijken, maar door deze crisis zal hopelijk de realiteitszin weer een beetje terugkomen.' Kraakman denkt dat de bedrijven waar hard wordt gewerkt en niet teveel wordt verdiend, wel door de crisis heenkomen. 'Blijven zitten waar je zit', luidt het devies. Je paardenbedrijf willen verkopen in deze tijd is dan weer geen goed idee, want ook in de onroerend goed is de crisis goed voelbaar. Kraakman: 'Dit zijn tijden van soberheid, maar we moeten niet te negatief zijn met z'n allen. Bepaalde segmenten in de paardenwereld hebben het zwaar, maar een negatief totaalbeeld is onterecht.' Hier sluit ook Ger Visser zich bij aan. 'Ik zie op korte termijn wel een herstel van de economie. De basiseconomie draait immers nog goed. De koopkracht is niet gedaald. Ik ben positief gestemd, al ben ik van mening dat het wat betreft sponsoring anders ligt: dat zal ook in de toekomst een moeilijk verhaal blijven.' ■

EGBERT SCHEP: 'DOOR DEZE CRISIS ZAL HOPELIJK DE REALITEITSZIN WEER EEN BEETJE TERUGKOMEN.'